

Sygn. akt II PK 194/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa K. S.
przeciwko P. [...] Sp. z o.o. w Z.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 marca 2015 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w Z.
z dnia 11 marca 2014 r., sygn. akt IV Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2. oddala wniosek pełnomocnika strony pozwanej o zasądzenie od powódki kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka – K. S. - wniosła skargę kasacyjną od Sądu Okręgowego w Z. z dnia 11 marca 2014 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego: art. 52 § 1 pkt 1 k.p., przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że w sprawie zachodziły przesłanki do rozwiązania z powódką umowy o pracę bez wypowiedzenia z uwagi na ciężkie naruszenie przez pracownika obowiązków pracowniczych, mimo że przyczyna wskazana w oświadczeniu pozwanego z dnia 13 maja 2013 r. mogłaby stanowić co najwyżej podstawę do wymierzenia kary upomnienia bądź nagany, ewentualnie

podstawę do rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem; art. 100 § 2 pkt 4 k.p., przez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że zachowanie powódki z dnia 7 maja 2013 r. stanowiło naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych, art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p. oraz w związku z art. 232 k.p.c., przez nieprawidłowe rozłożenie ciężaru dowodu i przyjęcie, że w rozważanym przypadku powódka nie wykazała, że wskazane wypowiedzeniu okoliczności nie miały miejsca, a w konsekwencji pozwany wykazał istnienie przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę i jej zasadność pomimo tego, że pozwany nie przedstawił żadnego dowodu na potwierdzenie przyczyny rozwiązania umowy o pracę określonej jako: „Fakt ten spowodował niewywiązanie się naszej firmy ze złożonego zamówienia przez klienta z Niemiec (B. [...], N.) ze współpracy z naszą firmą.”.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania „bowiem istnieje potrzeba wykładni art. 52 § 1 pkt 1 k.p. wywołująca rozbieżności w orzecznictwie sądów a skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W ocenie skarżącej wykazane w skardze kasacyjnej naruszenia przepisów materialnych, bez większych wątpliwości prowadzą do wniosku, że objęty skargą wyrok jest wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania”.

W uzasadnieniu skarżąca podniosła, że „Sąd Okręgowy błędnie uznał, iż do zachowania powódki z dnia 7 maja 2013 r. ma zastosowanie art. 52 § 1 pkt 1 k.p., gdyż przyczyna wskazana w oświadczeniu pozwanego z dnia 13 maja 2013 r. mogłaby stanowić co najwyżej podstawę wymierzenia upomnienia bądź nagany, ewentualnie podstawę do rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem. Dalej Sąd Okręgowy uznał, że wina powódki nawet bez korelacji z chociażby hipotetycznym zagrożeniem dobra pozwanego stanowi podstawę do rozwiązania umowy o pracę na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. Co prawda część orzecznictwa popiera pogląd, że zagrożenie interesów pracodawcy działaniem pracownika nie ma wpływu na ocenę rodzaju i stopnia winy jako przesłanki rozwiązania stosunku pracy na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 1999 r., I PKN 187/99, OSNAPiUS 2000 nr 22, poz. 813), jednak istnieją również orzeczenia forujące pogląd odmienny, np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 1999 r., I PKN 188/99, OSNAPiUS 2000 nr 22, poz. 818; z dnia 23

września 1997 r., I PKN 274/97, OSNAPiUS 1998 nr 13, poz. 396 oraz w z dnia 19 marca 1998 r., I PKN 570/97, OSNAPiUS 1999 nr 5, poz. 163.

Nadto Sąd Okręgowy dokonał błędnej wykładni art. 100 § 2 pkt 4 k.p. przyjmując, że zachowanie powódki z dnia 7 maja 2013 r. stanowiło ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych.

Co więcej Sąd Okręgowy naruszył art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p. oraz w związku z art. 232 k.p.c. poprzez nieprawidłowe rozłożenie ciężaru dowodu i przyjęcie, że w rozważanym przypadku powódka nie wykazała, że wskazane wypowiedzeniu okoliczności nie miały miejsca, a w konsekwencji pozwany wykazał istnienie przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę i jej zasadność pomimo tego, że pozwany nie przedstawił żadnego dowodu na potwierdzenie przyczyny rozwiązania umowy o pracę określonej jako: <<Fakt ten spowodował niewywiązanie się naszej firmy ze złożonego zamówienia przez klienta z Niemiec (B. [...], N. [...]) ze współpracy z naszą firmą.>>.

Mając na względzie powyższe wywody, skarżąca stoi na stanowisku, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem Sąd Okręgowy popełnił szereg oczywistych uchybień, które zdecydowały o wadliwości wydanego w sprawie rozstrzygnięcia a przedmiotowy wyrok nie odpowiada prawu”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Gdy idzie o potrzebę wykładni przepisu budzącego poważne wątpliwości lub wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów to ta przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania sformułowana w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. zachodzi wtedy, kiedy niejednolita wykładnia wskazanego przepisu wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie bądź kiedy przepis ten nie doczekał się wykładni w kierunku wskazywanym przez skarżącego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK104/08, LEX nr 42436, z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231). Trzeba przy tym zauważyć, że przedstawione wątpliwości interpretacyjne wynikające z rozbieżności orzecznictwa muszą mieć wprawdzie charakter uniwersalny, przez co należy rozumieć, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych podobnych spraw, ale jednocześnie, ich wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy. Tylko wtedy można uznać, że przyjęcie skargi kasacyjnej uzasadnia potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Z kolei w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynika zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109, z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494, z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616).

Skarżąca powołuje się na wątpliwości interpretacyjne wynikające z rozbieżnych orzeczeń Sądu Najwyższego na tle art. 52 § 1 pkt 1 k.p. i jednocześnie twierdzi, że „wykazane w skardze kasacyjnej naruszenia przepisów materialnych” wskazują na jej oczywistą zasadność. Tymczasem, jeśli określony przepis jest różnie wykładany, to przyjęcie przez sąd jednej z interpretacji nie uzasadnia zarzutu

kwalifikowanej postaci jego naruszenia, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Inaczej rzecz ujmując oczywiste naruszenie określonego przepisu nie może iść w parze z potrzebą jego wykładni.

W istocie więc argumentację odnoszącą się do art. 52 § 1 pkt 1 k.p. należy potraktować w kontekście przesłanki wynikającej z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Przedstawione rozbieżności w orzecznictwie Sądu Najwyższego nie mają wpływu na wynik niniejszej sprawy dlatego, że założeniem wszystkich przywołanych wyroków było uznanie, że każde bezprawne zachowanie pracownika (uchybiecie podstawowym obowiązkom pracowniczym) zawinione przez niego (umyślność lub rażące niedbalstwo) stanowi zagrożenie dla interesów pracodawcy. Ważenie zaś przesłanek decydujących o rodzaju i stopniu winy pracownika zależy od całokształtu okoliczności związanych z zachowaniem pracownika. W realiach niniejszej sprawy nie sposób nie uznać, że powódka w sposób umyślny naruszyła podstawowe obowiązki pracownicze, niezależnie od tego, czy jej winę mierzyć wyłącznie na podstawie przesłanki subiektywnej – jej negatywnego stosunku do podstawowych obowiązków pracowniczych czy też dodatkowo z uwzględnieniem zagrożenia interesów pracodawcy.

Skarżąca nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jej skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.

Rozpoznając wniosek strony pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, Sąd Najwyższy wziął pod uwagę, że strona przeciwna może wnieść do sądu drugiej instancji odpowiedź na skargę kasacyjną w terminie dwutygodniowym od doręczenia jej skargi (art. 398⁵ § 1 k.p.c.). Nie stanowi odpowiedzi na skargę tak nazwane pismo procesowe, wniesione po upływie ustawowego terminu do dokonania tej czynności (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 16 maja 2002 r., IV CKN 1071/00, OSNC 2003 nr 9, poz. 120, 14 marca 2003 r., V CKN 1733/00, LEX nr 80249, czy 7 maja 2003 r., IV CKN 113/01, LEX nr 141392). W konsekwencji, nie wywołuje ono skutków w zakresie zawartego w nim wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym. W niniejszej sprawie strona pozwana wniosła odpowiedź na skargę kasacyjną w dniu 6 sierpnia 2014 r. (data stempla pocztowego), a odpis skargi

kasacyjnej został jej doręczony w dniu 3 lipca 2014 r. (zwrotne poświadczenie odbioru pisma). Zatem pismo powyższe zostało złożone z przekroczeniem terminu wskazanego w art. 398⁵ § 1 k.p.c.